

ש"א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 268

ערש"ק פרשת "קדושים" כו' בניסן תשע"א

שבת מברכין חודש אייר
ר"ח יום רביעי וחמישי
המולד: ליל שלישי בשעה
1 בבילה 28 דקות ו 9 חלקים

חבר שלישי!

מסופר על שני חברים טובים שהחליטו לעסוק יחד במסחר. ההצלחה האירה להם פנים. התמזל מזלם וכל סחורה שקנו נמכרה בתוך מספר ימים. יחסי החברות אף התחזקו עם הזמן וכגודל הצלחתם אף גדלה אהבתם. ויהי באחד הימים יצא ראובן, אחד מן השותפים לקנות סחורה משובחת בעיר המלוכה כשעוד באותו יום היה אמור לחזור לעירו כשמרכולתו בעגלתו. והנה לרוע מזלו, באותו היום חדרו גנבים לאוצרות המלוכה ורוקנוה מתוכנה. כשמוע המלך את הבשורה המרה וחמתו בערה בו, הודיע חגיגית שאם בתוך עשרים וארבע שעות לא ימצא הגנב ויובא לתליה, כל אנשי המשמר יושלכו אחר כבוד לגוב האריות!!! השומרים יצאו דחופים לתור אחר הגנב, אך מאמציהם היו לשוא, בראותם כי כלתה אליהם הרעה, תפסו את ראובן הסוחר הנאמן שזה עתה הגיע לעיר כחשוד העיקרי בגניבה הנוראית! הלילה ירד ובליבו של שמעון חברו של ראובן, החלה לכרסם המחשבה שמהו אינו כשורה, אף פעם לא ארע שראובן לא חזר במהרה. החליט שעם עלות השחר יקח סוס וידהר במהרה לעיר המלוכה לראות מה ארע. ובינתיים, בעיר המלוכה, יצאה הודעה "חגיגית" מפי משמר המלוכה, הגנב נמצא ובצהרי היום יובל אחר כבוד אל חבל התלייה במרכז עיר הבירה. כל התושבים התכנסו לחזות במראה הנדיר ויקראו בקול גדול: "ככה יעשה לאיש אשר חפץ באוצרות מלכו". והנה בו בעת שהונח החבל על צווארו של ראובן, הגיח שמעון בדהרה מאי שם, תפס את חבל התלייה וקרא בקול רם ונישא: "אני הגנב", ההלם אחז בכלם, ולאחר שהמלך התעשת קרא: "אם כן, הרגו אותו מיד!". והנה הפתעה שניה, עכשיו הגיע תורו של ראובן להצהיר קבל עם ועדה: "אני הוא ולא אחר!". והחבל נמצא נע ונד מהכא להתם ללא מנוחה! המלך לא עצר בעד רוחו וציוה להביא אליו מיד את שני הגנבים. לאחר שנכנסו לחדר הודיע נאמנה: "דעו לכם שלשניכם מגיע גזר דין מוות, אך לזאת אאות לוותר לכם ולשלחכם לבתיכם, אם אותי כחבר שלישי תכניסו יחד עימכם!!!"

אחים יקרים, נמשל נפלא זה הביאו רז"ל להמחיש לנו עד היכן מגיע הציווי הנפלא בפרשתינו: "ואהבת לרעך כמוך אני ה' " ומה הכוח הגדול כשיש אהבה ואחוה, שלום ורעות בינינו לבטל גזירות רעות וקשות ולמנוע ולהסיר מעלינו כל משטין ומקטרג! והדברים יפים שבעתיים בימי ספירת העומר, ימים שבהם נפטרו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא על שלא נהגו כבוד זה בזה לפי מעמדם ודרגתם! ומה היה חטאם? אל לנו לחשוב שקיללו או הקניטו האחד את חברו, חלילה! מבואר בבעלי המוסר, שחטאם היה מפני שלא אמרו אחד לשני: "חזק וברוך" לאחר הדרשה או "שפתיים ישק" וסיבתם בצידם שלא להכשיל את חבריהם בגאווה שהרי הקנאה, התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם, ואף על פי כן דקדקה עימהם מידת הדין כיון שלזולת צריך לומר מילה טובה, לחזקו ולאמצו, ואדם לעצמו צריך להשמר שלא ישל חלילה במידות רעות - גאווה ורדיפת כבוד! נאמר מילה טובה בלב שמח ונפש חפיצה, בבית, בעבודה ובבית המדרש, נקרב ונחמם את הלבבות, ונזכה שה' יתברך יאמר לנו: "מוחל אני לכם ובלבד שתכניסוני עימכם!" בגאולה הקרובה במהרה!

לא תיתן מכשול

ידוע העניין ומפורסם הדבר שהדבר הכי יקר וחשוב, נפלא וערב הינה תורתנו הקדושה - תורת נצח, שניתנה לנו מאת בורא כל העולמים, המלמדת והמדריכה אותנו כיצד לנהוג בעולמו של הקב"ה ישתבח שמו לעד. עריבות נעימה ושמחה מושלמת ממלאת את כל ישותינו עת אנו קוראים על ציווי התורה הקדושה. כמה מוסר והנהגה טובה יש בכל מצוה וכמה דרך ארץ ומידות טובות אפשר ללמוד מכל פסוק ופסוק. אשרינו שזכינו! בפרשתינו ישנם צוויים רבים ומצוות מגוונות - להתקדש במותר ולכבד אב ואם, לשמור את שבת קודש ולדאוג לעניים, לקדש את ה' ולהמנע מחילולו, להמנע לחלוטין מלשון הרע ורכילות ולאהוב מכל הלב כל יהודי, ועוד מצוות רבות ונפלאות. אחת מהמצוות הינה: "ולפני עיור לא תיתן מכשול". רבותינו הקדושים הסבירו וביארו שלא דוקא לפני סגי נהור אסור לתת מכשול, אלא הוא הדין בפני אדם שמטיב לראות רק שהוא סומא בדבר מסויים ולא מבין בו, אל תכשילו ותיתן לו עצה שאינה הוגנת לו, אלא עזור לו ככל יכולתך ולפי מיטב ידיעותך. רבינו משה בן מימון זצ"ל (הרמב"ם), ביאר בפירושו המשניות (שביעית הו), את הפסוק כך: "אמר הכותב: ולפני עיור לא תיתן מכשול", רוצה לומר מי שסגרה עיניו התאוה ויצר הרע, אל תעזור אותו להוסיף בעיוורונו ותוסיף להרחיקו מן הישר, ומפני זה אסור לעזור עוברי עבירה". ע"כ.

אחים ואחיות יקרים, אם כך צייתה אותנו תורתנו הקדושה שלא נגרום לתוספת חטאים, הרי מידה טובה מרובה ממידת פורענות, כמה חיוב יש לנו להרבות בתורה ובמצוות, במעשים טובים ובזכויות. כמה צריכים אנו יותר להשפיע ולקרב, להרבות הקדושה ולהוסיף טהרה.

זמני כניסת שבת וציאת השבת

הזמנים לפי שעון קיץ

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א ו-ם חיפה
20:32	19:59	18:57	ת"א
20:39	19:57	18:42	ו-ם
20:39	20:00	18:50	חיפה

הפסרת השבוע:
ס' כן אדם וכו' הדרוש
א: הלא כונוי כושיים"

מטעמים לשבת

לאדם, אין לשים אותו רשע, אלא אדרבא – יש לפנות אליו בדברים שיש בהם כדי לרוממו ולקרבו, כגון שאינו יאה לו לעשות כדבר הזה – כי אז עשויה התוכחה להועיל. "הוכח תוכיח" – אם אתה אומר תוכחה לאדם, תשים אותו ל"עמיתך", שהוא חברך, איש כערכך – "ולא תשא עליו חטא" – אל תשימהו לחוטא, שכן אז יפנה מעליך לחלוטין ולא תעלה בידך מאומה. (מענינה של תורה)

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'" (וי, יח)
שאל בספר "מעין גנים": היה לו לומר ואהבת את רעך ומהו לרעך? אלא האהבה היא על מנת לתת ולא לקבל, והפירוש שאהבתך תהיה לתת אהבה לרעך ובלי לכוין שהאהבה תחזור לאוהב דאז נמצא שהוא אוהב את עצמו. זהו אני ה' כשם שאהבת ה' לבריותיו היא אהבה שאינה על מנת לקבל כי אינו חסר דבר, ועל כן אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה. (עלי דשא)

"נבל ברשות התורה", אלא יקדש שם שמים בכל הליכותיו!
(מעין השבוע)

"לא תשנא את אחיך בלבבך" (וי, יז)
יש לדקדק מדוע נקט הכתוב "בלבבך" ולא אמר "בלביבך"? ויש לומר, שהנהגה על הפסוק (דברים ו, ה): "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך", דרשו רבותינו בשני יצריך, היצר הטוב ויצר הרע. ועל דרך זו אפשר לומר גם כאן "לא תשנא את אחיך בלבבך", בשני יצריך – יצר הטוב ויצר הרע. דהיינו שפעמים רבות אדם שונא את חברו, ופוגע בו באמתלא של מצוה, וכגון שרואה אותו שמדבר באמצע חזרת השליח ציבור, ופוגע בו ומעליב אותו ברבים, ובכך "מחסל חשבון" עימו, וכלפי חוץ נראה כאילו כוונתו לשם שמים. ועל זה באה התורה ואמרה שהאדם צריך לזהר בזה. (תורת הפרשה)

"הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא" (וי, יז)
כתוב בספר "חוות יאיר": כשאומרים תוכחה

"קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלוקיכם" (וי, ב)
עשרות מצוות מנויות בפרשת "קדושים", אבל לפנינה בא ציווי כללי: "קדושים תהיו", ופירושו חז"ל: "פרושים תהיו". ומה היא פרישות זו? ביאר רבינו הרמב"ם ז"ל, שלא כל דבר אפשר לפרש ולא על הכל ניתן לצוות. דרך משל: יש גדרים הלכתיים ללבוש. בגד מגולה זרועות או בעל מפתח צואר עמוק, אינו צנוע בעליל. אבל יכול הבגד להיות סגור וארוך, ומנקר עיניים. מחמת סוג הבד וציבעו, דוגמתו וגזירתו. כאן אי אפשר לנסח מדרך מפורט, וכל אדם יבין מה צנוע והגון ומה צורם ודחוי. כיוצא בכך, אסרה תורה מאכלות אסורות, וציוותה לבדוק מתולעים ולהפריש תרומות ומעשרות. אבל אין זאת אומרת שהותרה הרצועה, ושהתורה תראה בעין יפה התבהמות, סביאה וזלילה של מאכלים מותרים וכשרים. כך גם בענין הדיבור. התורה אסרה רכילות ולשון הרע, אסרה שקר והזהירה מקללות. אבל הזהירות בדיבור נקי ומעודן – בכלל הקדושה והפרישות היא. כללו של דבר, כלשונו של הרמב"ם, שלא יהיה האדם

מזקנים אתבונן – סיפורי צדיקים

הגאון רבי שושן כהן זצ"ל, הירבה לדרוש במקלות עם, והוכיח את המהרהרים אחר רבותיהם ומוצאים דופי בפסקי דינם. מתרעמים על הדיינים ומתסיסים את הרוחות. באחת מדרשותיו סיפר על אחד מרבותינו המקובלים, שחבר נעוריו בא לבקרו. אמר לו: "הן מקובל אתה ועושה נפלאות. הראיני נא את הגיהנום ועונשיו, ואקיים מצות עשה ליראה את ה' הגיבור והנורא!". הסכים המקובל, אך תנאי התנה: "רק בעיניך תביט ושילומת רשעים תראה, אך אל תשאל מאומה, כי ברגע שתפצה את פיך, יעלם המחזה!". סבר הלה וקיבל. העביר המקובל מטפחתו על עיניו, וראה שער ענק ועל פתחו כתוב: "זה שער הגיהנום לרשעים". וראה משפט רשעים בגיהנום, תסמרנה שערות ראש. הוסיף וראה שער נוסף, ועליו כתוב: "זה הגיהנום לצדיקים". וראה כיצד שופטים אדם נכבד בדין קשה, על שריחם על אלמנה. לא יכול היה להתאפק וקרא: "מה זאת, היכן הצדק" – והמראה נגזר ונעלם, כאשר הוזהר. ראה המקובל שהוא נרעש ונסער, ואמר: "הנני ואסביר לך מה ראו עיניך, כיצד יתכן גיהנום לצדיקים, ועונש למרחמים על אלמנה. האלמנה, עניה מרודה היתה, וידה לא השיגה לשלם שכר דירה. תבעה בעל הבית לדין, והדיינים, עם כל צערם, פסקו שהדין עימו. ראה זאת האיש ונכמרו רחמיו. והוא, במקום לאסוף עבודה מעות לשלם את שכר הדירה, פער פיו על "אטימות לב הדיינים" והסית כנגדם, ונתחלל על ידו שם שמים וכבוד התורה..."

הגאון רבי אפרים זילכה הכהן זצ"ל – מבני בניו של הנביא יחזקאל – ראש המקובלים בשיבת "פורת יוסף" בדור שלפנינו, מרואי פני ראש הגולה רבינו יוסף חיים זצ"ל היה. בתחילה שקד על התורה בהצנע, ונתקיים בו מאמרם ז"ל: "כל העוסק בתורה מבפנים, תורתו מכרזת עליו מבחוץ". כאשר נודע שמעו לתהילה שלח אחריו רבינו יוסף חיים זצ"ל לתהות על קנקנו. משמצאו מלא וגדוש בתורה וחסידות בקדושה וטהרה, קירבו מאוד, והרשהו לבוא לפניו בכל עת שירצה. מחמת דוחק הפרנסה, עמדו הוריו להגר לעיר אחרת. בא רבי אפרים במיצר: הן סמוך היה על שולחנם, ואם יסעו – מה יאכל. להצטרף אליהם לא מלאו ליבו, כי בגדד היתה עיר מלאה חכמים וסופרים, ואילו העיר שאליה נסעו היתה ללא ישיבה וחכמי תורה. מה עשה, מה שעושה יהודי המתלבט ומתחבט בבעיה: נועץ בדעת תורה ושאל פי רבינו יוסף חיים זצ"ל. השיבו הגאון הקדוש בקצרה: "אל תסע איתם, והשם יעזור!". שמע לציווי, והמשיך לשקוד על דלתות התורה. המעות המעטות שקיבל בישיבה הספיקו אך בקושי ללחם צר, ועברה עליו שנת דחקות נוראה. בעדינות נפשו לא סיפר לאיש על מצבו, ורבינו יוסף חיים זצ"ל אף הוא נפטר לבית עולמו. בנהמת ליבו פרץ בבכי, לאמר: "רבינו יוסף חיים – הן כבודו הוא שהורני בדרך זו ועשיתי כדבריו. אנא, השקיפה ממעון קדושך מן השמים וראה מצבי הדחוק והנורא! ידוע לך שאיני יכול לעלות להשתטח על קברך הואיל וכהן אני, לפיכך מבקש אני ומעתיך, שתתפלל עלי לפני כסא הכבוד שאוושע!". למחרת היום, כששב מהישיבה לביתו, קיבל מברק מהוריו שהחליטו לחזור לבגדד, ויבואו באותו יום. שמח לשובם, והיתה הרווחה!

(מעין השבוע)

זיזדת השבונו

מצא בפרשה חמישה שמות גנאי על עבירה אחת (רש"י).

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אחד מספריו של מו"ר עט"ר ראש הישיבה הרה"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

והייתם לי סגולה

כתבו הקדמונים שכל המעביר ציציות על עינו כשקורא קריאת שמע, מוכטח לו שלא יבוא לידי סימוני עיניים (כף החיים פלאג' סי' י' סעי' י"ג).

(ישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הינור הבנים

על התפילה...

מעשה שניגש אחד אל האדמו"ר ה"שפע חיים" מצאנז - קלויזנבורג, ושאלו מדוע אצל המודרנים והרפורמים משגיחים ההורים על ילדיהם בשעת התפילה, ומורים להם איך להתפלל ועסוקים עימהם בכל זמן התפילה, מה שאין כן אצל החרדים לדבר ה', באים לבית המדרש ומתכסים תחת טליתם, ובניהם מתרוצצים בחוץ ואינם מתפללים. השיבו ה"שפע חיים" שיסתכל על אותם ילדים כשיגדלו, ובעוד שבניהם של הרפורמים והמודרנים סטו לגמרי מדרך ה', ילדיהם של החרדים הולכים בדרך אבותם. הסיבה לכך - הוסיף ה"שפע חיים" - שכן לילדי המודרנים לא היה להם על מי להתבונן איך לגדול, שכן אביהם היה עסוק בכל עת התפילה עימם, והאב עצמו לא התפלל, ואחר הצהריים הלך עם חברים רעים רחמנא ליצלן. מה שאין כן בנינו, רואים איך שהאב עובד ה' ומתפלל בערגה ובכיסופין, אזי כשגדלים קצת, מתחילים לחקות את אבותיהם, עד שגדלים ליראי ה'. בהזדמנויות רבות נהגו צדיקים להזכיר את מאמר צדיקים על הפסוק שנכתב בפרשת בן סורר ומורה - "איננו שומע בקול אביו ואמו", שהדבר הזה - שהבן "איננו שומע בקול אביו ואמו" - איננו שומע את קול תפילתם וקול תחינתם וברכתם, הביאה לכך שהפך לבן סורר ומורה. על האבא לדאוג שלמרות שמתפלל בכוונה ובהתלהבות, לשתף גם את הבן ששמע את קול התפילה, וגם האמא בברכותיה ובתחינותיה תהיה לדוגמא ולמופת בעיני ילדיה. ולה' הישועה.

שלום בית

אנוכיות? החוצה!!!

בספר "אהבה ורעות", כתב שהמזור למידת האנוכיות אשר בעקבותיה מגיעים לגזל ואונאה, הוא פיתוח הערכה עמוקה וכבוד לרכוש וזכויות הזולת. דאגה לזולת היא גם אחד העקרונות הבסיסיים של חיי נישואין. אדם אנוכי לא יצליח להיות בן זוג מטיב, לשם כך יש חובה להתאמץ להכיר בערך הזולת. התורה מתמצתת זאת במצוות "ואהבת לרעך כמוך". כמובן כלל זה מתאים מאוד לנישואין. חשוב: לאיזו התנהגות היית מצפה מבן זוגך, ואותה תחזיר לו. האם ברצונך לחזור הביתה אל קבלת פנים נעימה? עשה זאת לבן זוגך. האם אתה רוצה בית מסודר? עשה זאת בעצמך, והחזר כל דבר למקום. האם אתה מצפה לסבלנות כשאתה טועה? דרוש זאת גם מעצמך. לבעל ולאישה ישנן ציפיות סבירות בנישואין. לדוגמא: לבעל יש זכות ללמוד תורה, ולמצוא אוכל ובגדים מוכנים עבורו. לאישה יש זכות לקבל תמיכה והגנה מבעלה ולקבל ממנו כסף לצרכים שונים. חשוב להכיר בזכויות היחודיות של כל אחד מבני הזוג, כי מניעתן דומה לנטילת דבר השייך להם על פי דין. כבר למדנו חומר עוון הגזל, וסרוב להענות לזכויות בן הזוג עלול להכנס לגדר זה. "קופה שהיא מלאה עוונות מי מקטרג בראש כולם? גזל". אדם שאינו נותן לבן זוגו את מה שבודאי מגיע לו נאשם בשמים, ומי יכול לעמוד בהאשמה כזאת? אדם צריך להזכיר לעצמו תמיד לכבד את זכויות בן זוגו. המטרה שלנו בנישואין צריכה להיות נתינה ללא תמורה. כאשר כל אחד מבני הזוג מתיחס כך אלהשני, הם יזכו לשמח אחד את השני ויהיו שותפים באושר הדדי. וה' יזכנו.

אמרי שפר

- * הרה"ק רבי אריה ליב משיפאלי אומר: העניי מכבש כסף כדי לחיות - הרי שלמעשה מכבש הוא כסף.
- * הרה"ק רבי יוזל הורוביץ מנוברדוק אומר: "ואנכי פיניתי הבית", ופרש"י מעבודה זרה. כאשר ראה לכן שיש סיכוי להשיג ממון, גירש גם את אלוהיו מכיתו.
- * הרה"ק רבי מנחם המאירי אומר: השוטה דואג על איבוד דמיו ואינו דואג על איבוד ימיו.
- * הרה"ק רבי שלמה אבן גבירול אומר: שנים לא יתחברו לעולם: ההסתפקות - והחימוד.

(פתגמים נכחריים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

בגעגועים זכר את מעמדו הקודם, ויחל לשוב לארמון המפואר. והנה נקרתה לפניו הזדמנות פז. היה זה ביום גנוסיא של המלך, כאשר הטרקלין המלכותי נפתח לרווחה וכל משרתי המלך עלו לברכו ולהשתחוות לפניו - אילו היה המשרת המודח סר לבית המרחץ, רוחץ וסך את גופו ולובש את מחלצותיו, ובא להשתחוות לפני המלך בכבוד ובמורא - היה המלך מסיק משהפיק את הלקח וזוכר לו את ברית אבותיו, מאיר אליו פניו ומשיבו למעמדו. אבל אבוי, לא כך היה! המשרת התרגל אל הסוסים והסתגל לריח הגללים, חש בנוח בבגדי העבודה המזוהמים. וכך, כאשר כל עבדי המלך עלו אל הארמון בבגדי הדר, הטביעו מגפיו המרופשים טביעות בוץ בשטיחים היקרים, וענת צחנה הקיפה אותו, נדפה מבגדיו המרובבים וידיו המזוהמות. כלום יפלא שהמלך הסב ממנו את פניו בסלידה, והניחו לשוב אל האורות מהן בא? והנמשל, הן מובן הוא. בעבר היינו משרתי עליון בבית המקדש בעיר המלוכה, אבל נזחנו תפקידנו ורמסנו חצרות הקודש. חרה בנו אף המלך, אבל זכר לנו חסדי אבות והגלנו לבין האומות, לעסוק בזוטות חולין קטנוניות. ועל זה היה דווה ליבנו, ומבקשים אנו להגאל ולשוב לימי תפארתינו. והנה נקרת הזדמנות לידינו, לבוא לבית הכנסת ולהתפלל לפני המלך, להושיע בכל מילי דמיטב. אך אבוי, במקום להלך בבית אלוקים ברגש - במקום לבוא בשעריו בתודה חצרותי בתהילה - מביאים אנו עימנו את גללי החולין ואת צחנתם, בשיחות חולין וקלות ראש. כלום יש פלא בכך שאנו נשלחים חזרה אל האורווה, וגאולתינו מתמהמהת? אם ננהג בכבוד ראש בבית האלוקים - נקרב את הגאולה ונזכה לאור פני מלכנו, ולכל הטובה והברכה!

(מעין השבוע)

העוון החמור ביותר בתורה הינו חילול ה', וכתב הגאון רבי אליהו מאני זצ"ל, רבה של חברון, שבכלל קלון השכינה חלילה הוא המדבר בבית הכנסת דברי חולין! וכבר העידו על רבינו האר"י הקדוש זצ"ל, שלא רצה לדרוש בדברי תורה בבית הכנסת שמא ימשך לדברי חולין - משל למה הדבר דומה, למלך אדיר שביקש לעשות לו עטרת מלוכה. שלח זה רב, אבנים טובות ומרגליות אל הצורף, ואמר לו: "כתר זה אענוד לראשי בשבתי על כס המלוכה לעיני בני עמי, רצוני לחזות בעבודתך בעת עיצובו וליהנות ממעשה ידך. בוא ועלה לארמון המלוכה ושב למרגלותי!". איזה כבוד ויקר! נטל הצורף את צרורו ועלה אל הארמון. המשמרות הניחוהו לעבור, משרתים ליווהו אל הטרקלין, המלך האיר אליו פניו. ישב הצורף לרגלי המלך, פתח את צרורו - והוציא מתוכו את מכנסיו המטולאים. השחיל חוט ומחט, וישב לתקן בהם חורים... אוי לאותה בושה, ואוי לאותה כלימה - אוי להעזה, מה נורא יהיה חרון האף! ואמרו בזהר הקדוש, שבעוון הזילזול בכבוד בית הכנסת, הגאולה מתעכבת. מה הקשר בין הדברים? גם זה יובן במשל. מעשה במלך שאחד מעבדיו התרפה במלאכתו. היה מתהלך בארמון כשידיו בכיסיו, מזלזל בעליל בכבוד הבית ובכבוד אדוניו, לא התייצב על משמרתו ולא מילא את תפקידו. כעס המלך, ואמר: "המזלזל בכבוד המלכות חייב מיתה. אבל הואיל ואבותיו שרתוני בנאמנות אחוס על חייו. ובכל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, אדיחו משירות בארמון, אשלחו לנקות את האורות, שיטפל בדומן ובגללים, יזדהם ויצחין"... נפל המשרת מרום המעלה לבור תחתיות. מהדר הארמון, פארו ועושרו - לאשפתות הרפש והצחנה, שכן לסוסים ולרמכים.

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ אבל בתוך י"ב חודש על אב ואם, תועיל עליית הבן למפטיר יותר מעליית המשלים, וכל שכן אם מפטיר בקורבנות המוספים, וכל שכן אם הוא מפטיר בזכור ופרה - שיש אומרים שהם מהתורה.
- ✓ עדיף שלא לומר, "אמת תורתנו הקדושה" בסוף קריאת התורה לפני הברכה האחרונה, ומי שבכל זאת נוהג לומר, אין למחות בידו, אבל פסוק גואלנו שנוהגים לומר אחר ההפטרה, אין למנוע אמירתו.
- ✓ צריך לכוין לברכות הקוראים בתורה ולברכות המפטיר ויענה אחריהם אמן, ויעלו לו להשלים מנין מאה ברכות שחיסר מנינם בשבת.
- ✓ המנהג שיש נוהגים להתנשק עם העולה לספר תורה לאחר שסיים קריאתו בתורה, אינו נכון לפי ההלכה, ומצוה לבטלו. וצריך לאומרו בנחת כדי שיקבלו ממנו, אבל המנהג שנוהגים לנשק ידי הרב והאב, ושאר קרובים שחייב בכבודם, הוא מנהג נכון וישר, ויסודתו בהררי קודש.
- ✓ מצוה להדר לקרוא ההפטרה מתוך ספר הכתוב בכתב יד ובקדושה על קלף, ואפילו אם הוא רק ליקוט הפטרות של שבתות השנה ואינו ספר נביא שלם, ואם אין שם ספר כזה, עדיף לקרוא את ההפטרה מספר נביא שלם בדפוס, מאשר לקרותה בחומשים הנדפסים.
- ✓ מותר להניח ספר הפטרות בארון הקודש ליד ספרי התורה, אבל אין להשתמש ברימוני ספרי התורה להניחם בראש ספר הפטרות, אלא יש לעשות רימונים מיוחדים לספר הפטרות.
- ✓ כל יחיד חייב להתפלל תפילת המוספין, בין אם יש ציבור בעיר או לא. לאחר שסיימו הקהל תפילת לחש של מוסף, חוזר השליח ציבור על התפילה. ומעלת החזרה יותר גדולה מתפילת לחש. ונשים פטורות ממוסף, וטוב שישמעו התפילה מהשליח ציבור, ומכל מקום אם מתפללות מוסף אין למחות בידן, שיש להן על מה שיסמוכו.
- ✓ מותר לקדש קודם תפילת מוסף ולאכול פירות או אפילו פת עד כביצה (כ-56 גרם), אבל יותר - אסור. ומותר לשליח ציבור לגמוע ביצה חיה לפני תפילת שחרית ביום שבת, כדי לצחצח קולו שיהיה צלול להשמיע לציבור, ובתחילה יברך "שהכל נהיה בדברו" ולבסוף לא יברך ברכה אחרונה, ויזהר לבל ישכח ויתן הביצה בכלי שני לחממה קצת שיש בזה חשש איסור סקילה, ונכון שהשותה קפה או תה מעורבים בחלב, או ביצה חיה, יאמרו תחילה כל ברכות השחר, ויתחילו קצת תחנון מהזמירות שלפני ברוך שאמר ואחר כך ישתו.
- ✓ מותר לתת לקטן שלא הגיע לגיל בר מצוה עוגה וחלב קודם צאתו לבית הכנסת להתפלל שחרית, בין בחול בין בשבת. והנוהגים לקום באשמורת הבוקר לומר "בקשות", ויש טועמים עוגות ומיני מתיקה לפני עלות השחר, אין למחות בידם, ומכל מקום הצנועים מושכים את ידיהם לחוש לדברי הזוהר שאוסר בתוקף לטעום קודם התפילה.

(הבית היהודי - חלק א')